

Tulák

ROSANNE PARRYOVÁ

Tulák

ROSANNE PARRYOVÁ

ILUSTRACE
Mónica Armiñová

 CPRESS

Text copyright © Rosanne Parry, 2019
Illustration copyright © Mónica Armiño, 2019
Translation © Marie Binderová, 2019

ISBN v tištěné verzi 978-80-264-6056-5
ISBN e-knihy 978-80-264-6073-2 (1. zveřejnění, 2026) (epub)
ISBN e-knihy 978-80-264-6074-9 (1. zveřejnění, 2026) (mobi)
ISBN e-knihy 978-80-264-6070-1 (1. zveřejnění, 2026) (ePDF)

SMEČKA

Přicházím na svět do tmy a všechno, co vím, mi napovídá můj nos.

Mám bratra. Rafana. Je větší než já a je to pořádný bručoun. Mám sestry. Tlapku, která se ráda pere, a Oháňku, za kterou mluví její ocásek. A nejlepší ze všech je můj bratr Ouško, který se mi rád choulí pod bradou, jediné z vlčat menší než já.

Strčím čenichem do každého z nich a pak i do vlhké hlíny nahore a suché trávy dole. Zatímco ostatní poklimbávají, obkroužím doupě. Na zkoušku párkrát vyběhnu do tunelu. Říkají mi Blesk, protože to já jsem se jako první postavil na nohy a začal chodit. Ať už mě ale nohy zavedou kamkoliv, vždycky se obloukem vrátím zpátky do toho prázdného dolíku uprostřed doupěte, které je cítit domovem, vůní, které se nikdy nemůžu nabažit dosyta. A pak v závanu větru rozpoznám ji, tu nejlepší vůni ze všech – Matku.

Jednou se zatočí, každého se postupně dotkne čenichem a pak se uloží do svého dolíčku. Rafan, Tlapka a Oháňka se vrhnou k jejímu břichu, aby se napojili. Mohl jsem být první, jenže Matčin kožich je plný vůní. Od kyčlí přes lopatky až po její teplý, vrčivý dech.

Ukřívá pachy, které nemají jméno. Pachy, které mě lákají vyrazit za Zákaz – hranici v ústí tunelu, kterou nám Matka zakázala překročit – a vystrčit čumák tam, odkud přichází světlo.

K obědu jdu pozdě. Ouško se plazí k poslednímu pítku. Přiskočím k němu. A pak – ááách – piju rychle a mocně, hltám plnými doušky i po kapkách a vzdychám. Matka nám k tomu zpívá o širém světě za hranicí našeho doupěte a zpívá příběh o našem životě v horách. Nasávám její píseň jako vzduch, jako mléko – smečka, hory, jeleni, hvězdy, vítr, déšť, vytí, lov, hory, smečka.

Ouško se jako vždycky přitiskne k zemi a vmáčkne se pod mě. Zakňučí a vtlačí mi hlavu pod bradu. Lup! A moje pítko je fuč. Břicho mám plné jen z pŮlky, a tak se posunu dál. Rafana ani nezkouším. Je velký a za každým jeho křiklounským vyjeknutím číhá kousanec. Žďuchnu do Tlapky, ale ta mi jen přišlápne hlavu. Zato Oháňka svoje pítko vzdá, když ji odtlačím pryč. Oháňka pak strčí do Tlapky, Tlapka strčí do Rafana a ten se s vyceněnými zuby otočí na Ouško a zavrčí to jediné slovo, které všichni známe.

„Moje!“

Ouško se odplazí a osamoceně se stočí do klubíčka uprostřed doupěte. Jeden po druhém se s plnými pupky necháváme unášet do říše snů. Ale než se tak stane, ucítím znovu tu sladkou vůni, která mi nedá spát. Zívnu, zvednu čumák a... ano. Ano, je tam ještě mléko. Ještě další mléko, a může být moje. Ještě víc mléka, a pokud ho vypiju, vyrostu a budu ještě větší než Rafan. U každého pítka najdu ještě po jednom doušku. A teď vím jednu věc, kterou mí bratři a mé sestry nevědí – zadní mléko je úplně nejsladší. Olíznu si poslední kapky z brady a vlastním tělem obtočím Ouška, aby na něj v té tmě nikdo nešlápl.

„Pověz mi to znovu,“ promluvím na Matku. Čenichem namířím k tunelu. „Kdy můžu jít ven?“

„Tam venku na našem území je nebezpečí a hlad,“ odvětlí Matka. „A ty jsi křehký a chutný, můj milý, mé vlčátko. Počkej, až budeš větší.“

Vzdychne s pohledem upřeným k měkkému polštáři světla, které proniká skrz Zákaz na zem douště.

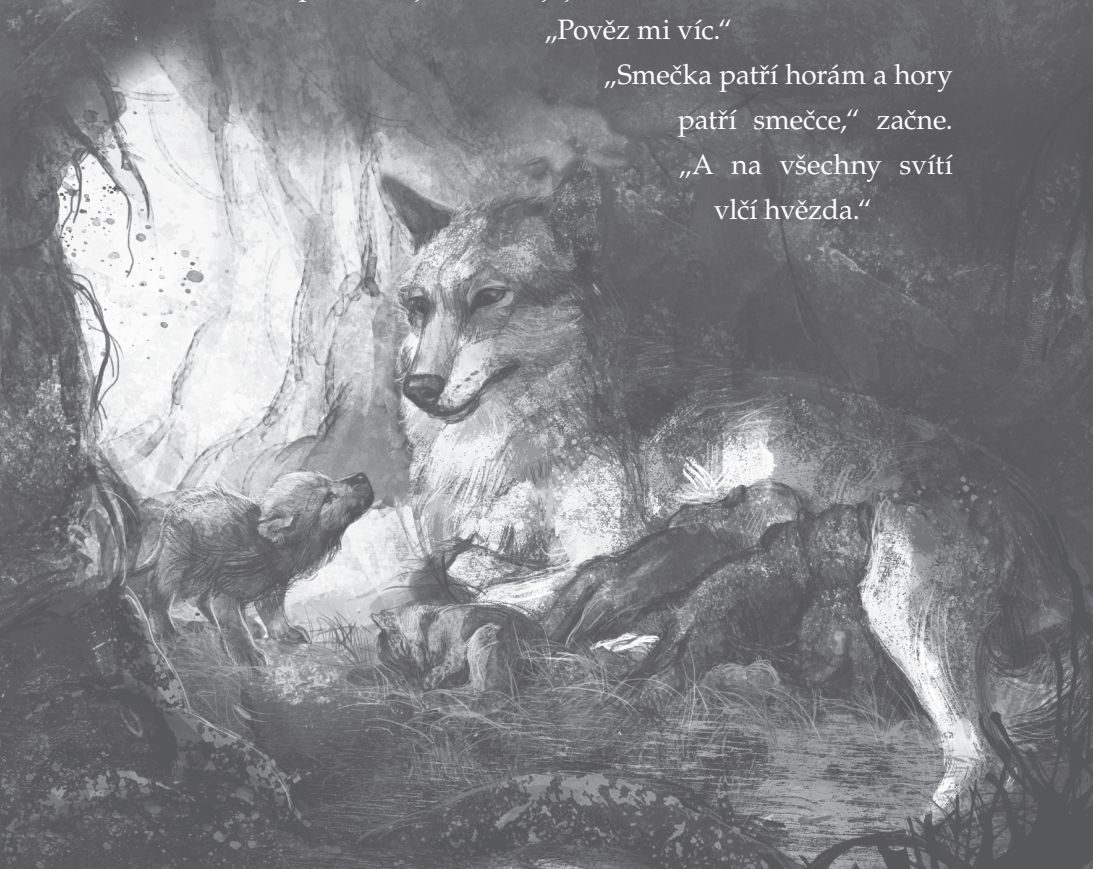
„Počkej, až budeš mít šanci se ubránit.“

Natáhnu čenich směrem ke světlu a potlačím zívnutí, které na mě s protažením přišlo. Nechci čekat. Mé sestry a mí bratři oddechují ve spánku pomalým, hlubokým dechem. Hlava mi padá, ale já s tím bojuji.

„Pověz mi víc.“

„Smečka patří horám a hory patří smečce,“ začne.

„A na všechny svítí vlčí hvězda.“

Poslouchám, ale dlouhá, zakroucená skluzavka mě odnese do snů.

A tak spím a budím se a jím a spím, až nadejde den, kdy se vzbudím a Matka je pryč. Od Zákazu svítí chladná bělavá záře. Zkontroluji pachy nás všech a hlíny a suché trávy a ozvěnu Matčiny vůně v jejím dolíčku. Všechno je tu. Všechno je tak, jak má být.

Až na moje prázdné břicho. Cítím, jak se mi houpe ze strany na stranu, když pochoduji po doupěti. Je tu teď méně místa. Žádné nové pachy, jen dlouhá těla, o která navzájem zakopáváme, a Rafan je pořád z nás všech ten největší.

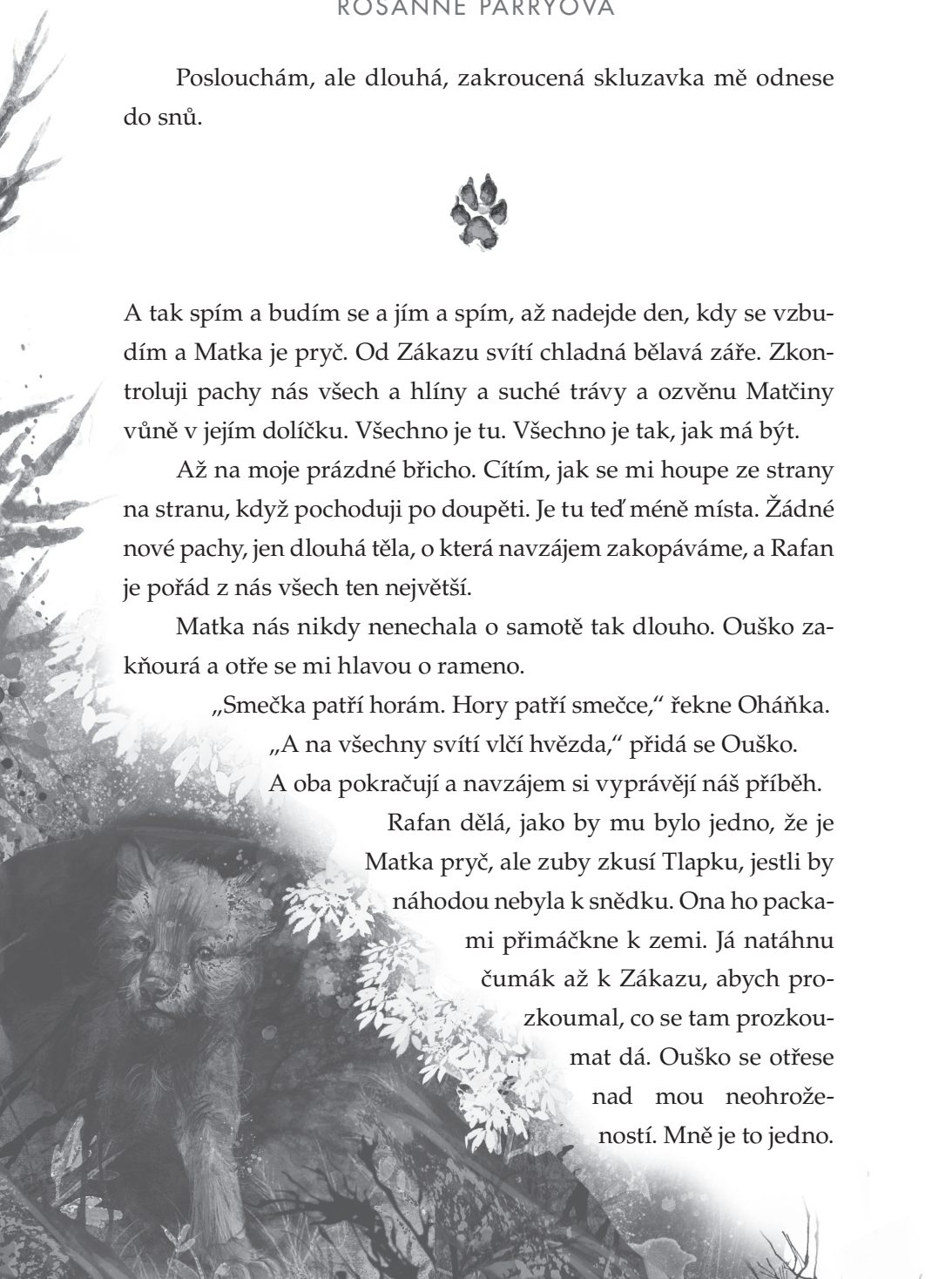
Matka nás nikdy nenechala o samotě tak dlouho. Ouško zakňourá a otře se mi hlavou o rameno.

„Smečka patří horám. Hory patří smečce,“ řekne Oháňka.

„A na všechny svítí vlčí hvězda,“ přidá se Ouško.

A oba pokračují a navzájem si vyprávějí náš příběh.

Rafan dělá, jako by mu bylo jedno, že je Matka pryč, ale zuby zkusí Tlapku, jestli by náhodou nebyla k snědku. Ona ho packami přimáčkne k zemi. Já natáhnou čumák až k Zákazu, abych prozkoumal, co se tam prozkoumat dá. Ouško se otře nad mou neohrožeností. Mně je to jedno.

Jsem jen kousíček za hranicí. Teď hlavou a ramenem. Pak všemi čtyřmi tlapkami, a náhle cítím nové vůně. Na temné obloze venkovního doupěte je měkce bílý kruh, který září. Všude kolem něj se mihotají malé jiskřičky. Je jich tolik. Víc než ocásků, víc než tlapek, dokonce víc než drápků, tlapek a ocásků dohromady. Nemůžu se na ně vynadívat.

Chladný vzduch přináší zprávy o věcech vzdálených, o kterých jsem doteď slýchal jen ve vyprávění – borovice, myši, sovy, je-dle, jalovce, voda. Ve vzduchu je toho víc, než umím pojmenovat.

Rozběhnu se vpřed i přes Ouškovo varovné šfouchnutí.

„Zákaz!“

Přikrčit. Ztuhnout. Je tam nový vlk.

Zavětřit. Ztuhnout. Ten pach nepatří Matce.

Zavětřit. Zavrtět ocáskem. Ztuhnout.

Cítil jsem ho z Matčina kožichu. Je z naší rodiny. Plazím se vpřed.

„Zákaz!“

Ouško už je dávno zpátky, hluboko v doupěti, ale já si nemůžu pomoci a vrtím ocáskem. Bubnuje do stěn doupěte, až z nich prší hlína.

„Pšt!“

Čenich jde k zemi. Nemám v úmyslu se před ním klanět. Jeho hlas mě ale stahuje dolů.

„Poslouchej,“ řekne, tentokrát už ne tak příkře.

Natočím uši. Vítr přináší kromě pachů i zvuky.

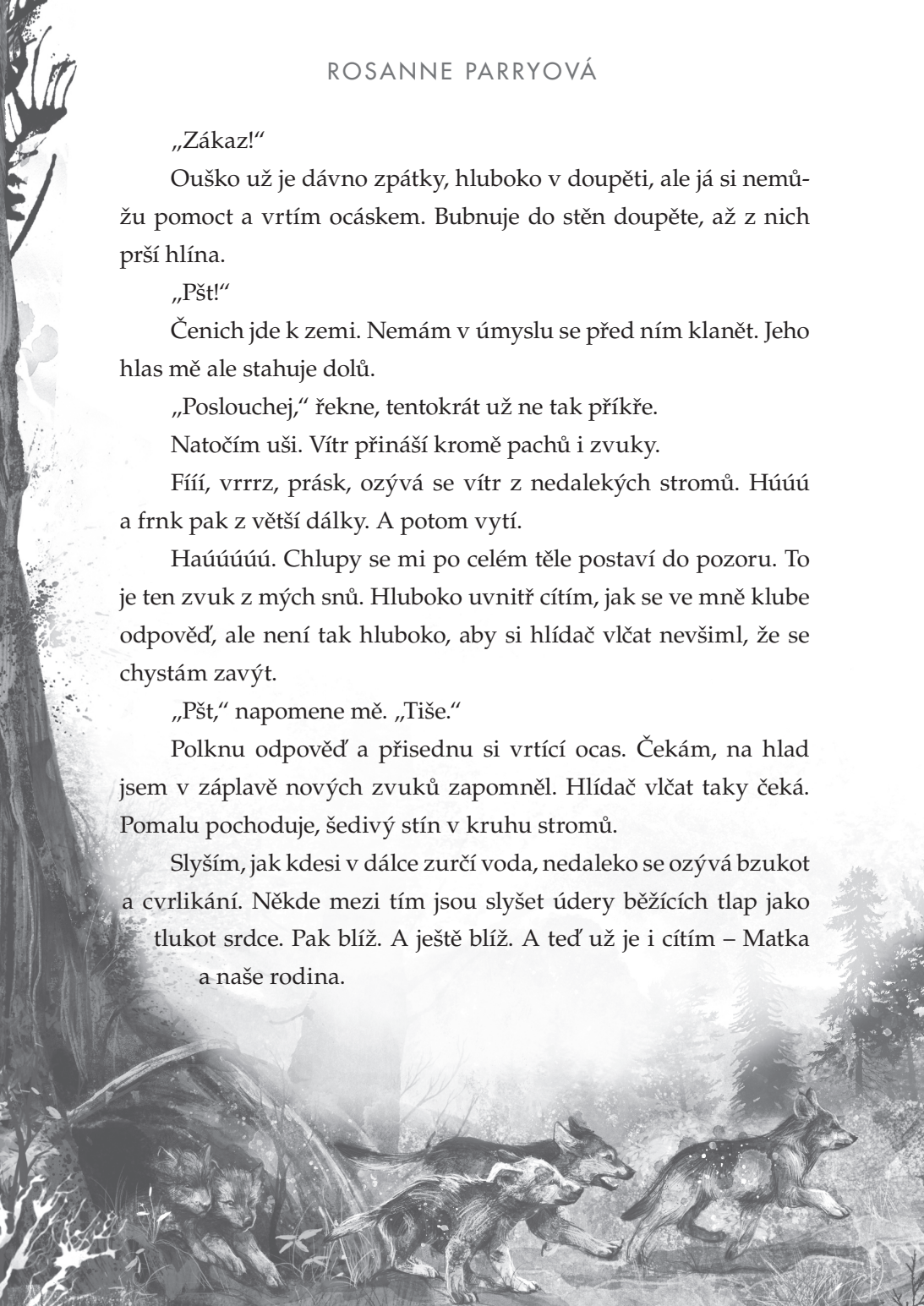
Fííí, vrrrz, prásk, ozývá se vítr z nedalekých stromů. Húúú a frnk pak z větší dálky. A potom vytí.

Haúúúúú. Chlupy se mi po celém těle postaví do pozoru. To je ten zvuk z mých snů. Hluboko uvnitř cítím, jak se ve mně klube odpověď, ale není tak hluboko, aby si hlídač vlčat nevšiml, že se chystám zavýt.

„Pšt,“ napomene mě. „Tiše.“

Polknu odpověď a přisednu si vrtící ocas. Čekám, na hlad jsem v záplavě nových zvuků zapomněl. Hlídač vlčat taky čeká. Pomalu pochoduje, šedivý stín v kruhu stromů.

Slyším, jak kdesi v dálce zurčí voda, nedaleko se ozývá bzukot a cvrlikání. Někde mezi tím jsou slyšet úderů běžících tlap jako tlukot srdce. Pak blíž. A ještě blíž. A teď už je i cítím – Matka a naše rodina.

Rafan, Oháňka a Tlapka už mi teď stojí za patami. Vmáčknou se vedle mě a hladově kňourají. A pak se zpoza hřebene vynoří Matka. Běží. Se smečkou po boku.

Matka! Je stříbřitě šedá a statná, má černé uši a černou špičku ocasu. Smečka se jí otírá o plece. Sklání hlavy a zpívají její jméno. Cítím její sladce divokou, mléčnou, větrnou vůni.

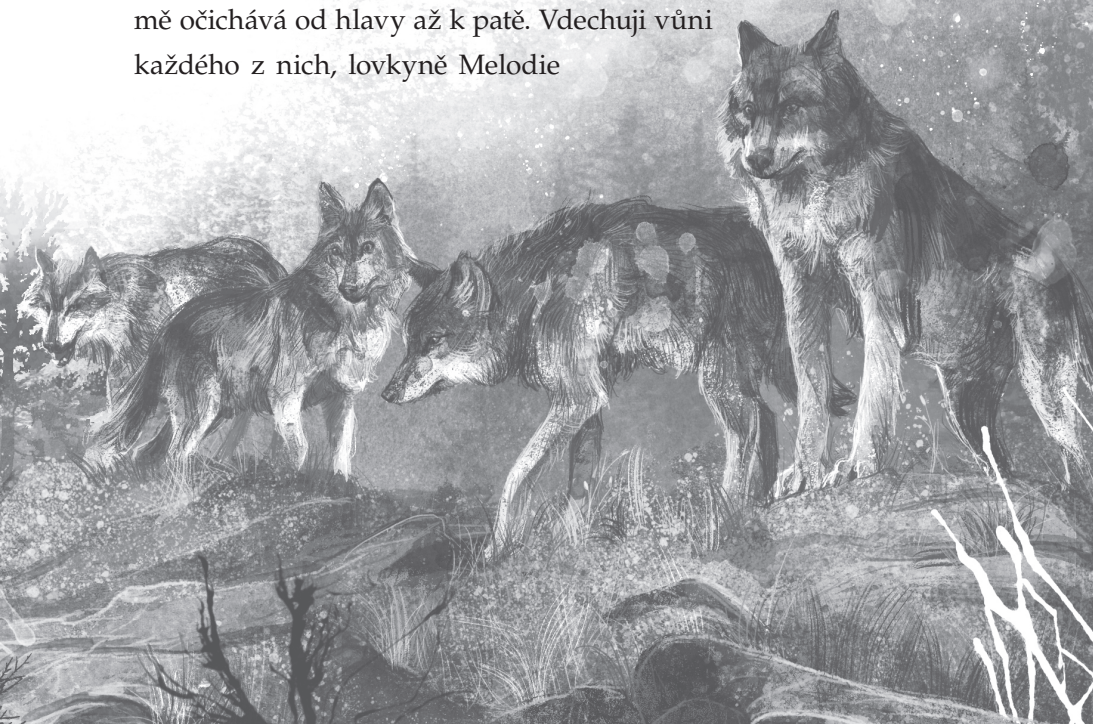
„Tak pojdte,“ řekne.

Hned vrtím ocasem o sto šest. „Ven?“ Chci si být jistý.

„Pojďte,“ zopakuje. „Pojďte ven.“

Vyskočím, ale Rafan mě odstrčí ramenem a Tlapka mi přistoupne zadek. Odvalím ji a oba zároveň z doupěte vystřelíme, až na Oháňku a Ouška za námi prší hlína.

Jsem venku. Venku! Velkolepý okamžik, tohle nové doupě s černočernou střechou, na kterou nikdo nedoskočí. Skáču i tak, jen abych to zkusil. Vítr mi čechrá kožich. Moje rodina si mě očichává od hlavy až k patě. Vdechuji vůni každého z nich, lovkyně Melodie

se zlatavou srstí i hlídače vlčat Bručouna, který se pohybuje pomalu a pokulhává. Ocásek se mi nezastaví. Olíznu zem – sůl, železo, popel. Domov.

Nad ostatními vyčnívá Otec, šedá tvář, černé uši a vysoká, převysoká postava. Jeho pachová značka je u vstupu do našeho doupěte.

Právě jeho vytím se smečka řídí. Vím, že bych k němu měl dojít, abychom se navzájem očichali, jenže on je zamlklý a tolik vysoký.

Rafan mě předběhne. Protáhne se kolem. Je o hlavu vyšší než já a dívá se na mě svrchu, jen aby mi dokázal, že může. Ocas mu

jako vždycky míří vzhůru, ale když se přiblíží k Otci, stáhne ho. Skloní hlavu, zpomalí a začne se plazit. Otec si k němu dvakrát přičichne, zavrčí a odstrčí ho pryč. Rafan se otočí na nás ostatní, zuby

mu klapají, z hrdla se mu dere vrčení a varuje nás, že on se s otcem očichal, a my ne. Ouško malinko zapláče. Oháňka neřekne nic, ale její natěšený ocásek schlípne. Tlapka se nechá vyprovokovat a povolí Rafana na zem, dvakrát prohraje, než se jí podaří přimáčkout ho k zemi.

Všechny je obejdu a jdu se setkat se svým otcem, s ocasem i nosem vztyčeným. Ale jak se blížím, ocas mi těžkne jako kámen. Skoro se obrátím zpátky, abych k sobě na dodání odvahy přibral Ouška, ale některé věci prostě vlče musí udělat samo.

Úplně zblízka Otec nemá srst jen šedou a černou, ale také zlatou na hrudi a stříbřitou na ramenou. Okolo tlamy mu teče tmavě červená.

„Syn,“ zavrčí na mě. „Můj.“

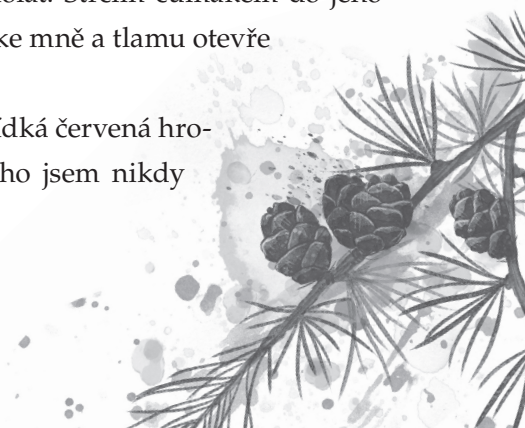
Přisednu si ocas, ale ani tak ho nepřinutím zůstat v klidu. Vdechuji Otcovu vůni hlouběji a déle, dokud se jeho pach neusadí v mé paměti hned vedle toho Matčina. Udělám pro něj cokoliv! Vyskočím, zatočím se a doufám, že se mu to bude líbit. Zaňafám a zavrtím ocasem.

„Otec! Můj!“

Očichávám na něm tu červenou a nemůžu přestat. Probouzí ve mně hlad stejně jako vůně Matčina mléka, ale tohle je nová vůně. Bohatší vůně. Nemůžu jí odolát. Strčím čumákem do jeho brady. Olíznu mu tvář. Nakloní se ke mně a tlamu otevře dokořán.

Z tlamy mu vypadne veliká, řídká červená hromádka. Kouří se z ní. Nic takového jsem nikdy dřív necítil. Ale dal mi to Otec.

Čuch? Čuchy čuch!

Čím víc k tomu čichám, tím víc se mi to líbí. Strčím čumák do té hromádky a vetru si to do kožichu. Matka zavolá na ostatní štěňata a skloní tlamu, aby ji mohli olíznout. Ze svých útrob vytlačí další červený kus čehosi. Postrčí Oháňku a Tlapku, aby to vyzkoušely. Teta Melodie udělá to samé pro Rafana a Ouška. Já se otočím zpátky k Otcovu daru.

Blíz, blízky blíz.

Chutná to jemně a bohatě. Ne tak sladce jako mléko, přesto se mi z toho radostně rozvrtí ocas.

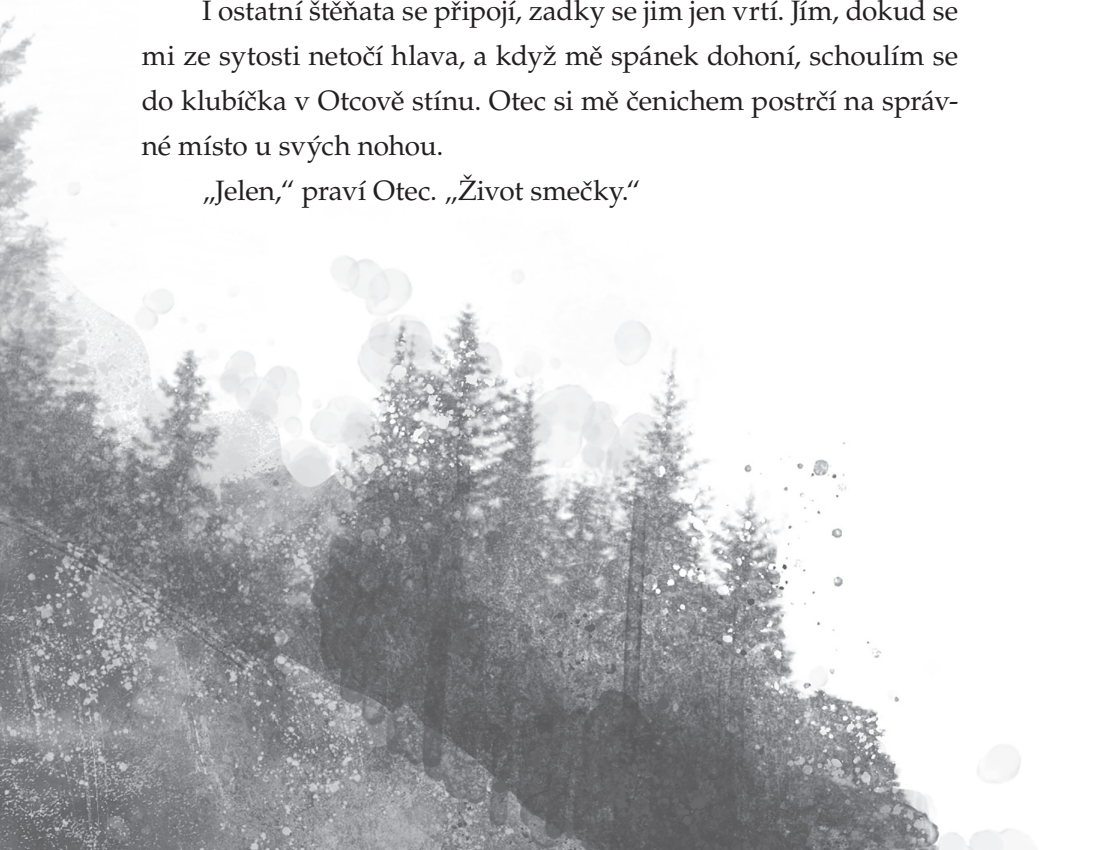
Ždíb? Ždíby ždíb.

Hrudky jsou silné a houževnaté.

Kousy kous, hlty hlt, polk. Áááách!

I ostatní štěňata se připojí, zadky se jim jen vrtí. Jím, dokud se mi ze sytosti netočí hlava, a když mě spánek dohoní, schoulím se do klubíčka v Otcově stínu. Otec si mě čenichem postrčí na správné místo u svých nohou.

„Jelen,“ praví Otec. „Život smečky.“

HLÍDKA

Celé léto vyrazí smečka na lov. Bručoun nás hlídá, zatímco ostatní jsou pryč. Když se smečka vrátí domů, jsou tu pro všechny i hromádky jeleního masa, z něhož stoupá pára, a pak přijde to nejlepší ze všeho – vytí. Otec začne, pak se přidá Matka a pak Melodie. Z toho zvuku se mi srst ježí do pozoru a ocas se začíná vrtět. My vlčata vyjeme spolu, každý se snaží výt nejhlasitěji, natahujeme svoje krky do dálky a do výše, tak jak to dělá Otec. Nadechujeme se hodně zhluboka, abychom nad ostatními vyhráli tím nejdelším nebo nejhlasitějším zavytím. Ale ať už je hlasité nebo tiché, dlouhé či krátké, naše vytí z nás dělá smečku. My všichni jsme jedna smečka a tohle je náš domov. Naše hlasy se odrážejí od skal. Míří až k vlčí hvězdě. Ten zvuk mě naplňuje jako čerstvá voda.

Bručoun nechá zaznít své hluboké, žalostné lkaní jako poslední ze všech. Je to podřízený vlk náslavovník, náš učitel zápasu a ochránce míru v naší smečce.

Než se louka zbarví do zlatavého odstínu pozdního léta, běhám rychleji než on, a když přijde první mráz, už ho přinutím svěsit ocas, když před ním zabuším předními tlapami do země a naježím srst na hřbetě.

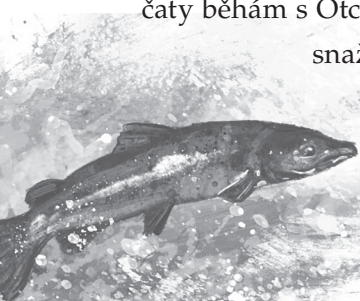
Rafan přede mnou ocas nestáhne nikdy, ať se snažím sebevíc. Zápasím s ním den co den, ale on se mi vždycky zpod tlapek vysvobodí. Doběhnu dál než on. Umím výt déle. Spolykám nejvíc masa ze všech, ale on je pořád vyšší a těžší, hlasitější a silnější. Běhám rychleji než on, ale to je mé jediné vítězství. Matka sleduje, jak se snažím, a pokaždé mě na dobrou noc olízne párkrát navíc.

„Vlk vůdce nakrmí svou smečku,“ říkává. „Na ničem jiném nezáleží.“

A tak když napadne první sníh, místo chňapání po sněhových vločkách a klouzání se po zamrzlých loužích s ostatními vlčaty běhám s Otcem na místo, odkud se hra pozoruje. Musím se snažit ze všech sil, abych mu stačil, ale každým dnem jsem silnější. Když dorazíme k plochému kameni u naší říčky, sednu si mu k nohám. Zkoumá horskou krajinu. A já se dívám, jak se dívá.

Poslouchá řev pum a štěkot kojotů a řezavý povyk krkavců. Slyší proudění vody, šplouchance, mručení a hromování medvěda a pleskání lososa, když dopadne na kameny na břehu řeky. A pak i táhlé, spokojené trhání a žvýkání, jak medvěd rybu požírá. A já poslouchám, jak poslouchá.

Od kořenů jednoho stromu k druhému přeběhne veverka s oranžovou náprsenkou. Je rychlá, ale já jsem rychlejší.

„Smím ji ulovit, Otče?“ Přikrčím se do pozoru, připravený vystartovat.

„Dokážeš to?“

Okamžitě vyskočím. Veverka je v mžiku na zadní straně kmene a já se rozplácnu o přední stranu. Svezu se po kmeni dolů a veverka zatím šplhá výš a výš, skáče z větve na větev jako pták. Vytrěpu si kousky kůry z kožichu.

Otec se mi nesměje. Ale trošku vrtí ocasem.

Zase se posadím a pozoruji svého otce, jak pozoruje hory. Vítr fouká. Ptáci promlouvají mezi sebou.

„Támhle, Otče! Přímo tam!“

Lasičkovité stvoření s krátkýma nožkama právě pod námi kříží říční proud. Je černé jako noc, od zátylku k ocásku se mu táhne široký bílý pruh a úzký bílý pruh má na nose. To stvoření je huňaté. Bude moc chutné.

„Zvládl bych ho ulovit. Vím, že bych to zvládl.“

Jsem připraven vystartovat. Dva skoky a je můj. Otec mě plácne packou po rameni a přimáčkne mě k zemi.

„Co ti tvá matka říkala o jedení bílých věcí?“

„Bílé bobule,“ odpovím a snažím se vykroutit z jeho sevření. „Bílé houby. Nikdy se jich nedotýkej, ani si nelízneš.“

Trhnu sebou a zavrtím se, ale on mě nenechá se zvednout. Pozoruje, jak s ním zápasím. On se ani nezadýchá. Funím a bafám a tahám a napínám svaly a konečně se odvalím a odhalím před ním svůj krk.

Nechá mě jít.

Vyskočím na nohy a čumákem ukážu ke své kořisti. „Tamto není bobule. Není to houba. Chodí to!“

„Ano, chodí. Za bílého dne. Vystavuje na odiv svůj bílý pruh – beze strachu. Co ti to zvíře napovídá?“

Svěším čumák a ocas.

„Jed?“

„Něco horšího než jed.“

Plácnu sebou zpátky do prachu a položím si bradu na packy.

„Ale zvládl bych ho chytit. Chytil bych ho úplně sám.“

„Ani – si – nelízneš.“

Vzhlednu k Otci. Neposmívá se mi, jen maličko vrtí ocasem. Přejdu ke stopám toho lasičkovitého stvoření a zkoumám jeho pětiprstý tvar. Neoběd se pomalu kolébá pryč do lesa, skoro jako by mě provokoval. Mám na krajíčku, ale pak se upamatuji a zpríma se posadím. Kdo potřebuje jídlo? Já teda ne.

Sedím Otci po boku. Dál pozorujeme. Stíny se protáhnou, ale on pořád pozoruje. Ostatní vlčata si celý den hrála, ale Otec stále pozoruje. Už dávno nevrtím ocasem, jen tu s ním jsem, stále na hlídce.

Na kraji vodopádu zachytí moje ucho nějaký šelest. Prvně vykourne černý nos a za ním se vynoří

lasička s tou nejdivočejší srstí na světě. Má dlouhé tuhé chlupy rozestřené do všech stran. Je ještě pomalejší než ta předchozí. Zvládl bych ji chytit. Pohlédnu na Otce. Nekrčí se, aby ji mohl pronásledovat.

Dívá se na mě.

„Chutná to dobře?“ zeptám se.

„Nejspíš ano.“

Stvoření dojde k borovici a začne okusovat kůru. Jeho tuhé husté chlupy jsou na koncích stříbrošedé a u těla černé.

„Je to jedovaté?“

„Ne.“ Sotva znatelně zavrtí ocasem.

Maličko zakňučím pro případ, že nás to ještě neucítilo, jak ho tak zblízka pozorujeme. Otočí se, ale na ústup se nedá. Ani jezevci a rosomáci nejsou moc velcí, Matka nás však před nimi varovala.

„Loví nás to?“

„Dospělé vlky neloví nikdo kromě lidí.“

„Je tak malý. Jak to, že nemá strach?“

„Urzoni se nikoho nebojí a s nikým nezápasí.“

„Ale já bych ho dostal jediným skokem. Je hrozně pomalý.“

„Každý, kdo se zaplete s urzonem, se mu pak navěky klaní.“

Já bych se tomuhle v žádném případě neklaněl. Přihlížím, jak pomalu a neobratně šplhá na borovicový kmen. Není na něm nic mrštného, silného ani mazaného. Donutím Rafana, aby to na něj zkusil. Tak se to dozvím, a přitom se nebudu muset klanět já.

Vítr utichne a slunce klesne ještě níž. Dorazili krkavci. Obkrouží Otce a pak zamíří k prérii. Obloukem se vrátí a Otec na ně štěkne, jako by uměli mluvit. Znovu kolem něj prolétnou, tak nízko, až mu dlouhé konce jejich černých křídel zčechrají srst na plecích. Opět se vznesou, zpět k prérii.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy ***Tulák***.

Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.